

Резултати од теренска анкета за перцепциите на граѓаните за работата на Собранието

(8 август – 29 август 2017)

Содржина

I. Методологија.....	1
II. Информираност за работата на Собранието	2
III. Контрола и надзор на Собранието врз извршната власт.....	6
IV. Функции на Собранието	8
V. Јавноста во работата на Собранието.....	11
VI. Кого претставуваат пратениците во Собранието	13
VII. Собраниска дебата.....	16
VIII. Реформи.....	20
IX. Политички контекст на истражувањето	24
X. Демографска дистрибуција	26
XI. Графикони.....	28
XII. Анекс 1- Прашалник за анкета за работата на Собранието.....	30

I. Методологија

Број на прашања: 39

Примерок: N=1000 (18г. + испитаници на целата територија државата)

Метод: теренска анкета лице в лице

Период: 8 август – 29 август 2017 год.

Статистичка грешка: $\pm 3\%$.

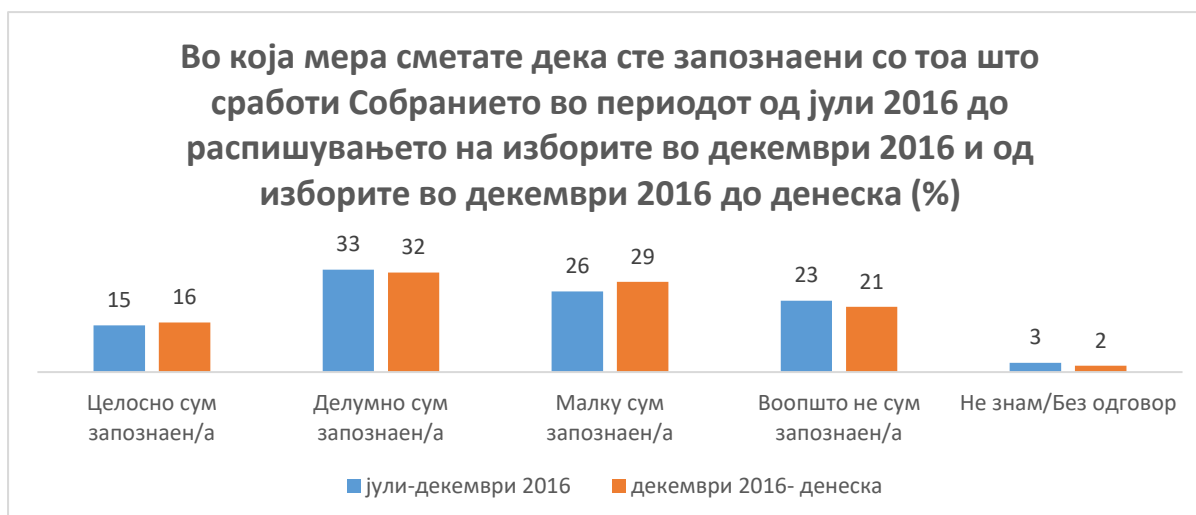
II. Информираност за работата на Собранието

Повеќе од две третини од анкетираниите граѓани (70%) сметаат дека Собранието игра значајна улога во политичкиот живот во државата, наспроти 16% кои сметаат дека улогата на парламентот е незначителна. Вкупно 12% од испитаниците не знаат дали Собранието е значајно, што укажува на непознавање или незаинтересираност за работата на Собранието.

Графикон 1

Граѓаните се поделени во однос на нивната запознаеност со работата/сработеното на Собранието во периодот јули-декември 2016, односно последниот период од работата на претходниот парламентарен состав. Еднаков процент од испитаниците велат дека се делумно или целосно запознаени со работата – 48%, и дека малку или воопшто не се запознаени – 49%, со тоа што работеше Собранието во овој период. Слична е состојбата и во поглед на работата на новиот и актуелен состав на Собранието кој беше избран на изборите во декември 2016 година. Скоро еднаков процент на граѓани одговорија дека се делумно или целосно запознаени - 48% со тоа што го сработија пратениците во овој период, со оние кои одговорија дека малку или воопшто не се запознаени со перформансот на пратениците – 50%.

Графикон 2

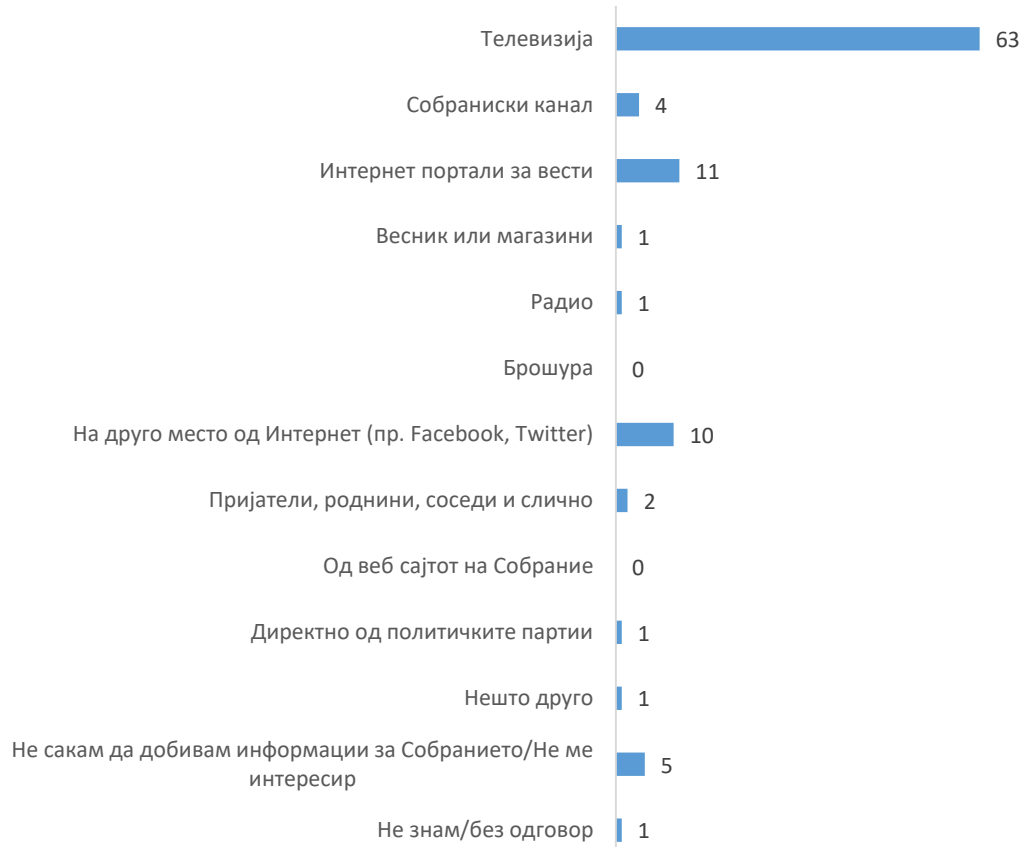
Прашани за актуелните настани и теми за кои дискутираа пратениците од новиот состав во досегашниот период, граѓаните одговорија дека најмногу се запознаени со дискусиите на пратениците околу последиците од серијата земјотреси во Охридско-струшкиот регион кои се случуваа летово (67%). На второ место според запознаеноста на испитаниците се Конститутивната седница и изборот на новиот претседател на Собранието (62%) и дискусиите на пратениците околу договорот за добрососедство меѓу Македонија и Бугарија (62%). Граѓаните најмалку беа запознаени со дискусиите околу годишниот извештај на Државната комисија за спречување корупција (28%).

Графикон 2.1

За работата на Собранието повеќе од половината од испитаните граѓани најчесто се информираат преку телевизија (63%), а 21% од интернет портали и социјални мрежи. Само 4% од анкетираниите одговорија дека информациите ги добиваат од Собранискиот канал, а процентот на граѓаните кои информациите ги добиваат од интернет страницата на Собранието не достигнува ниту 1%.

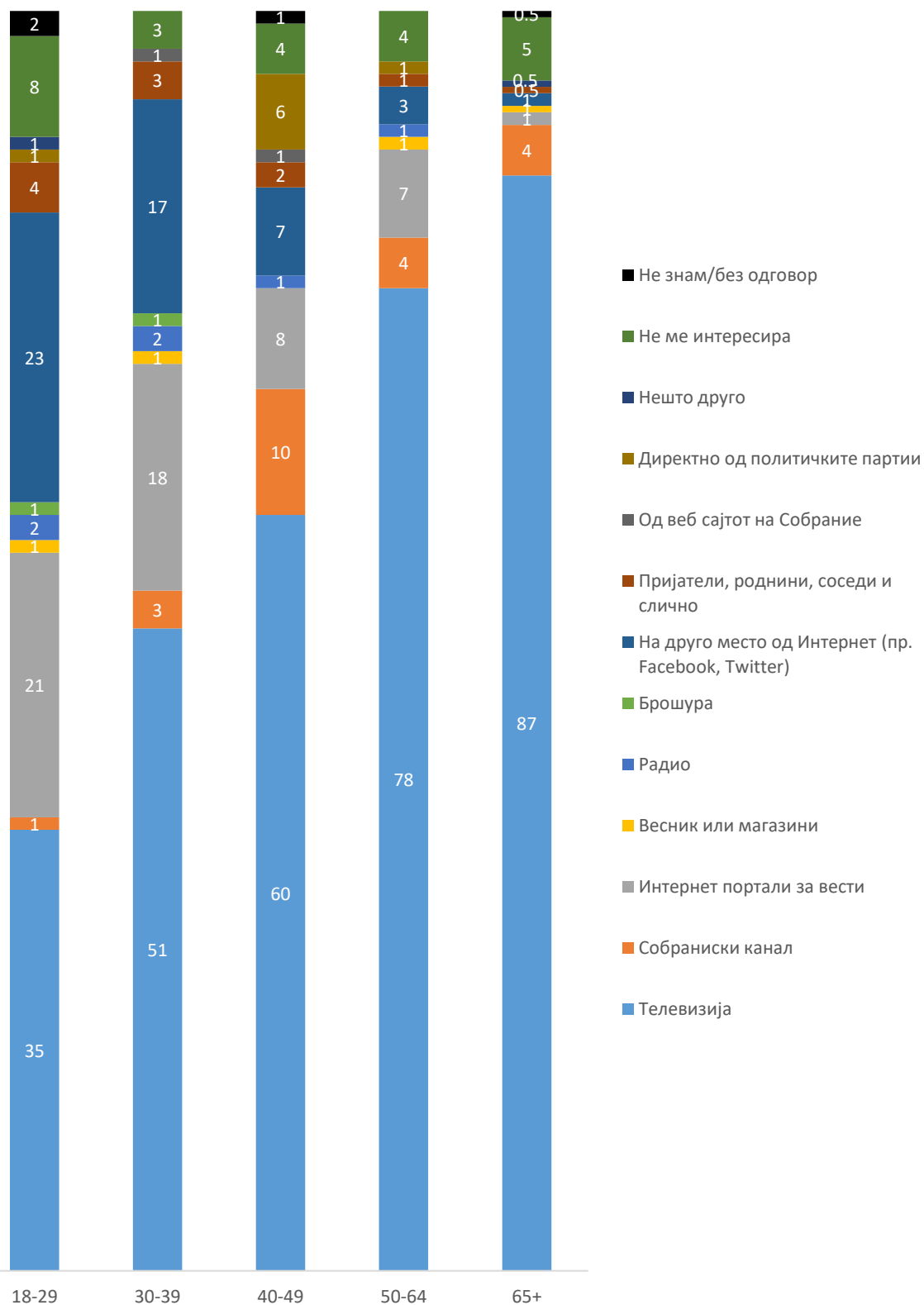
**Доколку сакате да добиете информации за работата на Собранието, кој извор на информации најмногу го користите?
(%)**

Графикон 3

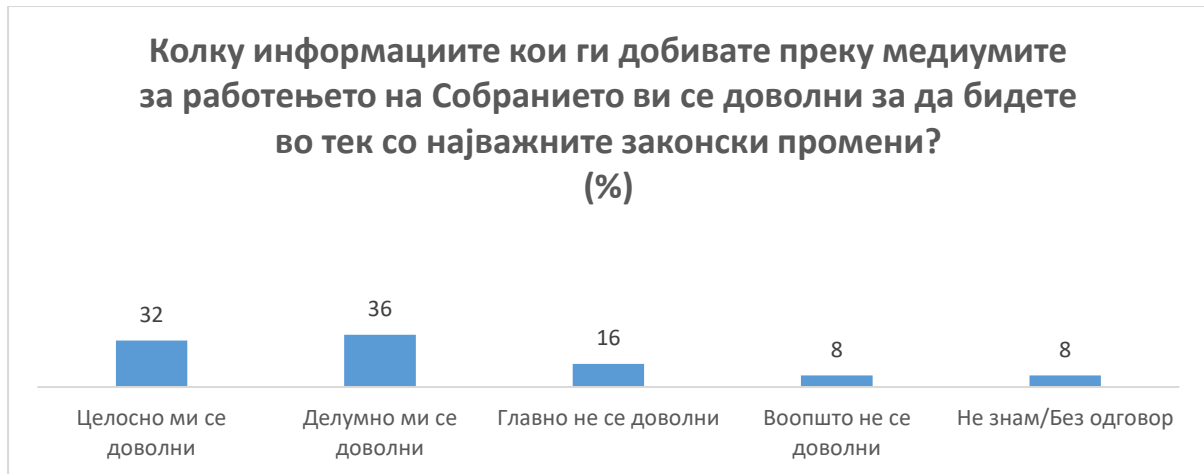
Ако се анализира според возраста на испитаниците, телевизијата е главен извор на информации за Собранието за сите возрасни групи освен за најмладите. Телевизијата е главен извор за граѓаните над 30 годишна возраст. Единствено за групата испитаници од 18 до 30 години доминантен извор на информации се интернетот и социјалните мрежи.

Избори за информирање за работата на Собранието според возрасни групи (%)

Графикон 3.1

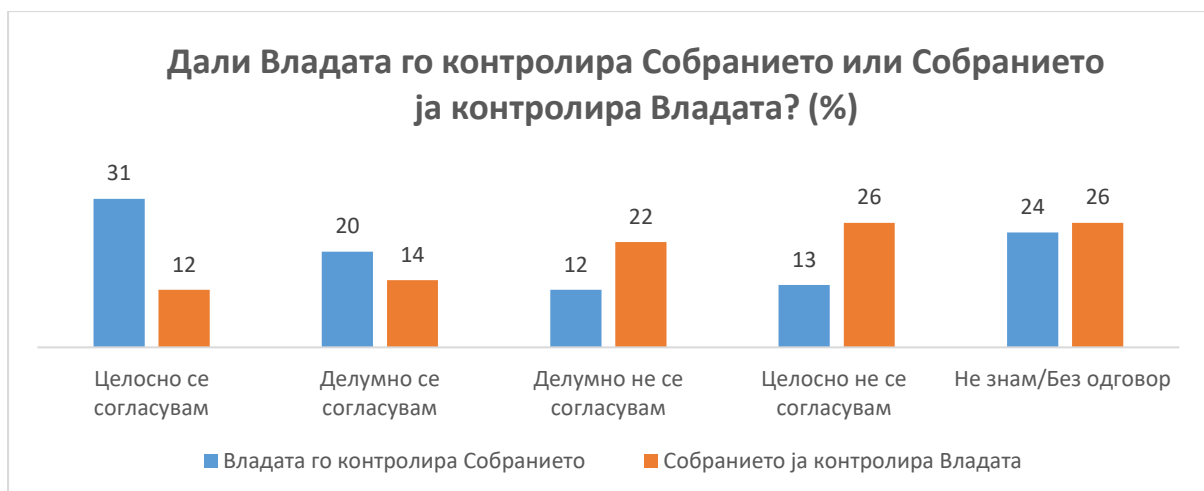
Поголем дел од граѓаните (68%) сметаат дека информациите кои ги добиваат преку медиумите се целосно или делумно доволни за да бидат во тек со најважните законски прописи за кои се дискутира или гласа во Собранието. За 24% од испитаниците медиумите не објавуваат доволно информации за да можат да бидат во тек со законите кои ги носат пратениците.

Графикон 4

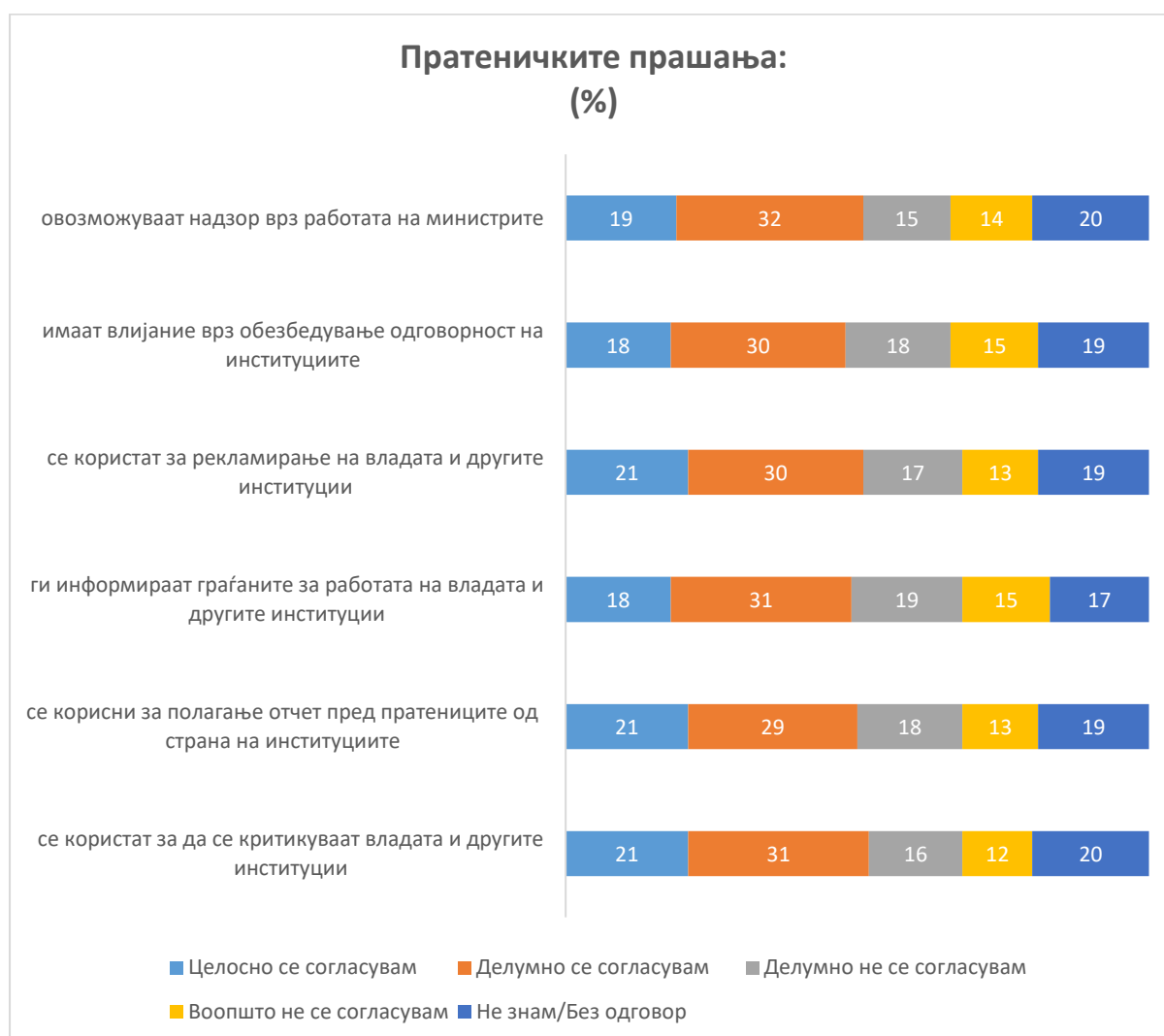
III. Контрола и надзор на Собранието врз извршната власт

Перцепцијата на граѓаните е дека извршната власт има поголема контрола врз Собранието отколку што Собранието ја контролира Владата, според својата уставна надлежност. Од испитаните граѓани 51% целосно или делумно се согласуваат дека Владата го контролира Собранието. Само 24% се согласуваат дека Собранието ја контролира Владата. Дури 48% целосно или делумно не се согласуваат дека Собранието ја контролира Владата, иако тоа е дел од надлежностите на парламентот.

Графикон 5

Во врска со пратеничките прашања, кои претставуваат еден од инструментите за контрола на Собранието врз работата на министерствата и генерално на Владата, поголем дел од испитаниците 52% делумно или целосно се согласуваат дека тие се користат за „критика на Владата“. Мнозинство од испитаниците - 51% делумно или целосно се согласуваат дека пратеничките прашања се користат и за „рекламирање на Владата“, но и дека „овозможуваат надзор врз работата на министрите“ – 51%. Половина од граѓаните делумно или целосно се согласуваат дека прашањата се корисни за „полагање отчет пред пратениците од страна на Владата“. За 49% од испитаниците пратеничките прашања „се корисни за информирање на граѓаните за работата на Владата и другите институции“, а 48% сметаат дека тие „имаат влијание врз обезбедување одговорност од страна на институциите“. Впечатливо е и дека скоро секој петти испитаник одговорил дека не знае или одбил да одговори што упатува на незапознаеност со работата и надлежностите на Собранието. Накусо кажано, околу половина од испитаниците сметаат дека пратеничките прашања се користат соодветно, додека сличен број сметаат дека се користат само за критика или реклама.

Графикон 6

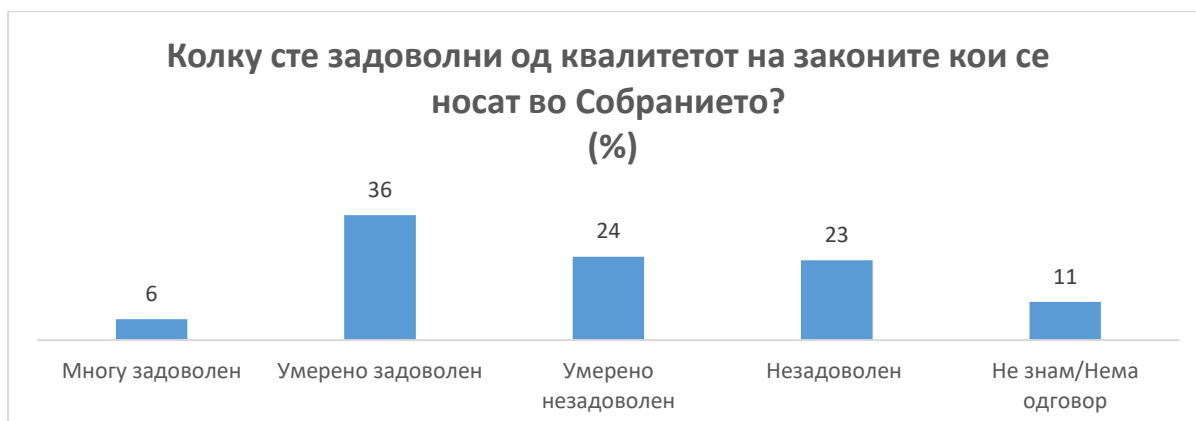
IV. Функции на Собранието

Во текот на последната година од работата на Собранието, кај граѓаните делумно е сменет впечатокот за влијанието или за капацитетот на Собранието да влијае врз квалитетот на законите. Повеќе од половина (65%) сметаат дека Собранието има умерено или многу влијание. Ако се анализира поединечно, споредено со минатите години, сега е зголемен процентот на испитаници кои сметаат дека Собранието има многу влијание врз квалитетот на законите (28%) отколку во 2016 (21%) и 2015 (20%). Исто така, споредено со 2015 и 2016 сега е помал процентот на граѓани кои сметаат дека парламентот умерено или воопшто не влијае на квалитетот на законите.

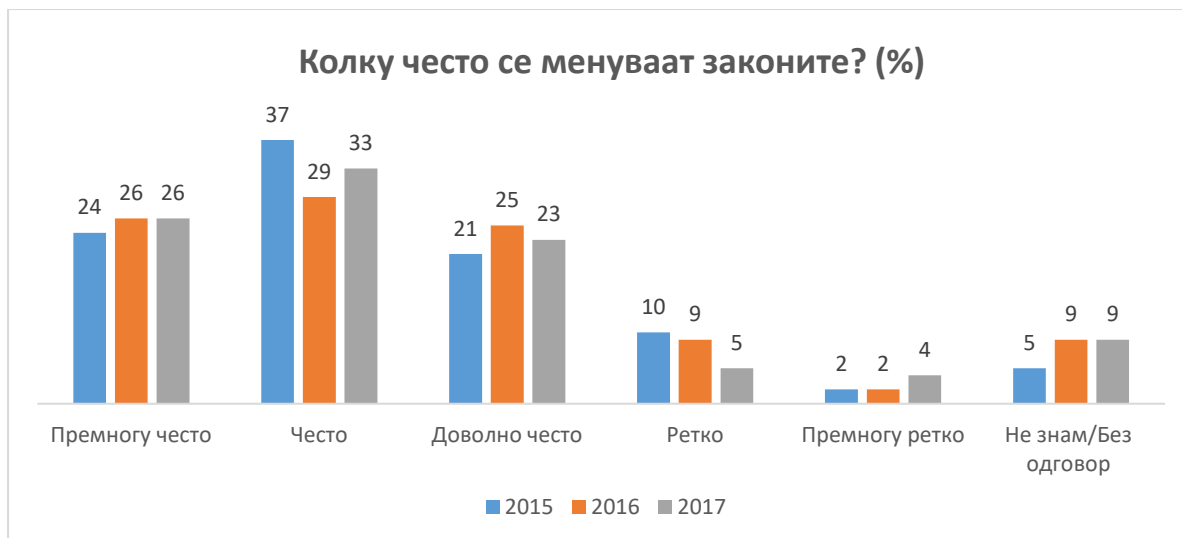
Графикон 7

Сепак и покрај тоа што граѓаните сметаат дека Собранието има влијание врз квалитетот на законите поголем дел од нив (47%) се умерено или целосно незадоволни од квалитетот на легислативата. Високи 36% се умерено задоволни, а многу задоволни се само 6% од испитаните.

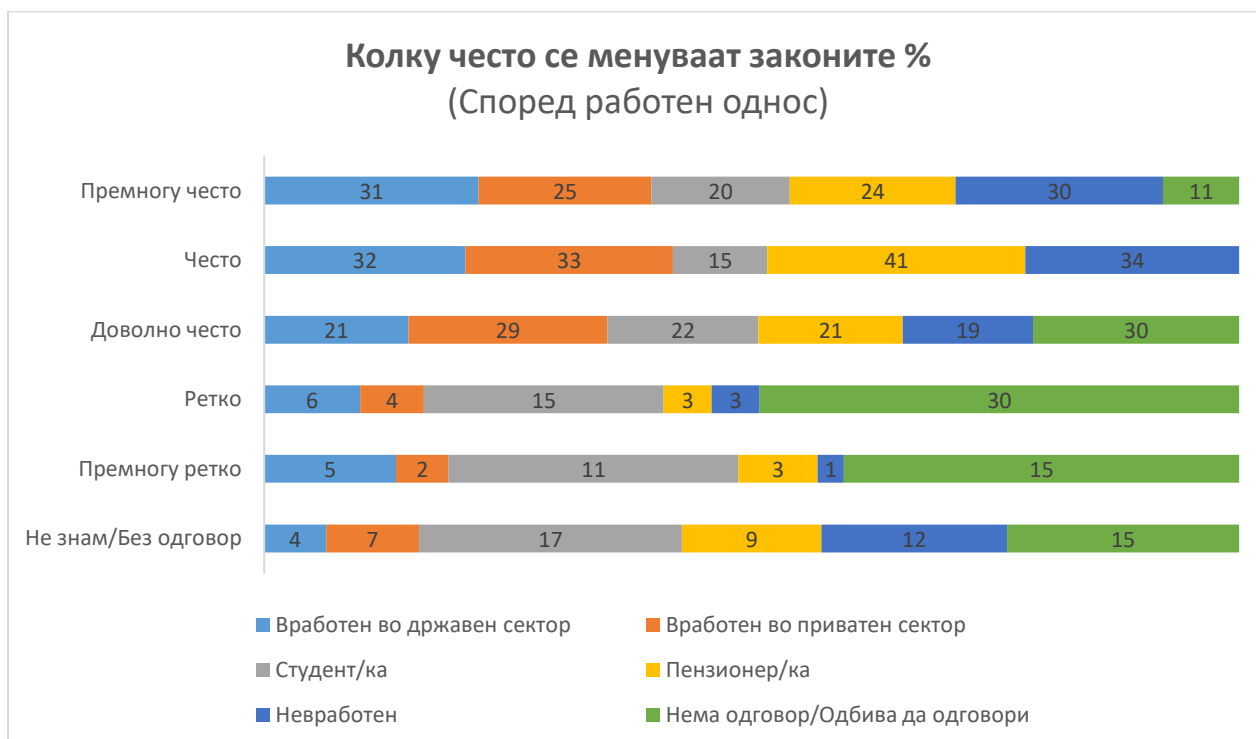
Графикон 8

Повеќе од половината од граѓаните (59%) сметаат дека законите во Македонија се менуваат често или премногу често, што е слично како и изминатите години. Притоа, за 26% законите се менуваат премногу често, а за 33% често. Според 23% од испитаниците законите се менуваат доволно често. Само 9% сметаат дека законите се менуваат ретко, од кои за 5% тие се менуваат ретко, а за 4% премногу ретко.

Графикон 9

Ако се анализира според работниот однос на испитаниците најголем дел од невработените 64% сметаат дека законите се менуваат премногу често или често. Со слична перцепција се и 65% од пензионерите. Исто сметаат и вработените во администрацијата од кои 63% велат дека законите се менуваат многу често или често. Конкретно, 31% од административците сметаат дека законите се менуваат многу често, додека 32% - често. Од вработените во приватниот сектор 58% сметаат дека законите се менуваат често или премногу често.

Графикон 9.1

На скала од 1 до 10 (каде што 1 значи воопшто не е важна, а 10 значи многу е важна), испитаниците ја оценуваа важноста на поединечните функции на Собранието. Испитаниците исто така беа прашани, на скала од 1 до 10, да определат во која мера сметаат дека пратениците ги исполнуваат тие функции. Притоа, како најважна функција на Собранието на прво место е оценето носењето на што е можно поквалитетни закони со средна оценка од 8,7. Меѓутоа граѓаните сметаат дека пратениците само делумно ја исполнуваат оваа функција, што е оценето со средна оценка од 4,7. На второ место според важноста испитаниците ја наведуваат функцијата на Собранието да надгледува како се трошат парите од Буџетот со оценка 8,5. И тука тие сметаат дека пратениците само делумно ја извршуваат оваа функција што е оценето со 4,9.

Граѓаните како најмалку важна функција на Собранието го оценија носењето на што е можно повеќе закони и законски измени во што пократок временски период, со средна оценка 6,8. Испитаниците сметаат дека иако според нив тоа е најмалку важно, пратениците во Собранието токму тоа најмногу го извршувале - што е оценето со 5,5 односно највисока средна оценка во однос на тоа во која мера парламентот ги исполнува основните функции.

Графикон 10

V. Јавноста во работата на Собранието

Во поглед на отвореноста на Собранието кон јавноста, повеќе од половината од испитаниците (51%) дадоа негативен одговор, односно, сметаат дека е целосно или делумно затворено. Во споредба со минатата година, намален е бројот на одговорите „делумно затворено“, а зголемена е перцепцијата дека Собранието е „целосно затворено“ за учеството на јавноста.

Графикон 11

Поголем дел од испитаниците (47%) сметаат дека пратениците се затворени за забелешките на јавноста и граѓанските организации при изработката на законите. 27% имаат впечаток дека ретко се вклучуваат забелешките, а 20% дека тие целосно се игнорираат од страна на пратениците. Според 19% од испитаниците пратениците често или секогаш ги вклучуваат предлозите на јавноста и организациите. Од вкупниот број испитаници, 21% сметаат дека предлозите некогаш се земаат предвид.

Графикон 12

На испитаниците им беа прочитани имињата на пратениците избрани од нивната изборна единица/општина/регион. Притоа, за скоро половина од граѓаните (44%) имињата на пратениците од нивната изборна единица/општина/регион беа непознати. На прашањето дали

знаат кои се избраните претставници од нивната изборна единица/регион/општина во Собранието, 51% од анкетираниите одговорија позитивно. Тоа е намалување во однос на минатата година, што најверојатно се должи на почнувањето на мандатот на новиот состав на парламентот во кој голем дел од избраните пратеници се на таа функција за прв пат.

Графикон 13

Процентот на граѓани чија перцепција е дека пратениците од нивните изборни единици не се достапни за средби со нив достигна 51%. За сметка на тоа, процентот на испитаници кои сметаат дека пратениците се достапни за средби е опаднат на најниско ниво (23%) споредено со претходните три години, односно со 2014 кога позитивен одговор дале 49%. Поголем процент на испитаници кои одговорија негативно на ова прашање последните години е забележан во 2015 година кога со „Не“ одговорија 56%.

Графикон 14

Споредено со 2016 (52%), во 2017 уште повеќе граѓани – (59%) не се согласуваат со изјавата дека пратениците од нивниот регион ги информираат граѓаните за својата работа. Само 26% се согласуваат со изјавата, што исто така е намалување во однос на минатата година кога таков одговор дадоа 36% од испитаниците.

Графикон 15

Перцепцијата на граѓаните е дека пратениците сè помалку се осврнуваат на проблемите на општините и локалните заедници. Секој втор (53%) испитаник одговори дека не се случило пратеник од нивниот регион да покрене иницијатива во Собранието за локален проблем. Тоа е највисок процент споредено со минатите три години.

Графикон 16

VI. Кого претставуваат пратениците во Собранието

Слично како и во 2016, граѓаните и сега се поделени околу впечатокот во која мера пратениците ги претставуваат нивните интереси во Собранието: 54% сметаат дека во некоја мера ги претставуваат, а 38% дека воопшто не ги претставуваат. Сепак, само 8% од испитаните сметаат дека пратениците целосно ги претставуваат интересите на граѓаните. За 46% од испитаниците пратениците делумно ги претставуваат интересите на граѓаните.

Графикон 17

Над две третини (77%) од испитаните граѓани сметаат дека пратениците во Собранието секогаш ги застапуваат интересите на нивните политички партии. Перцепцијата на 72% од граѓаните е дека пратениците секогаш ги застапуваат и своите лични интереси. На трето место, за 52% од граѓаните пратениците секогаш застапуваат нечии бизнис интереси. Една третина (34%) смета дека пратениците никогаш не ги застапуваат интересите на граѓаните.

Графикон 18

Се зголемува роцентот на граѓаните кои не знаат како можат самите да се вклучат во иницирањето или носењето на законите. Доминантен дел од нив – 80% одговорија дека не знаат што е највисок процент, споредено со минатите две години. За сметка на тоа, на најниско ниво опадна процентот на граѓани - 12%, споредено со 2016 и 2015, кои одговорија дека знаат како може да се вклучат во работата на Собранието.

Графикон 19

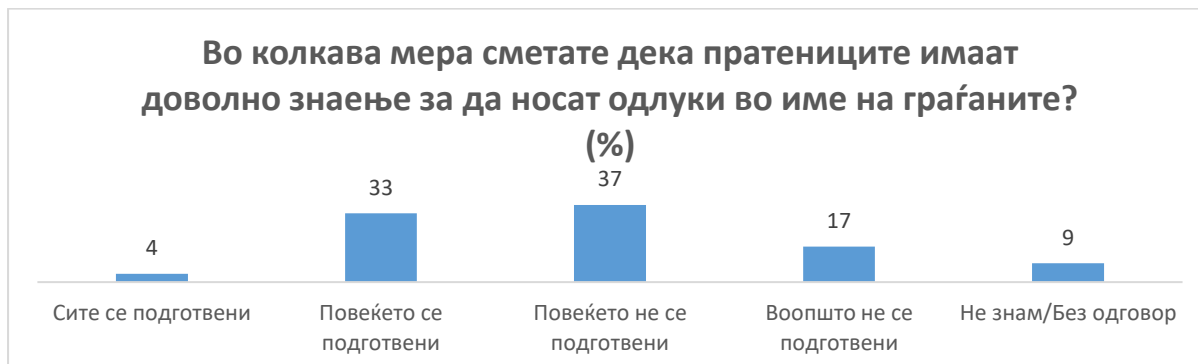
Од понудените опции за тоа како можат граѓаните да се вклучат во работата на Собранието, најголем процент од испитаниците – 17% одговорија дека можат да побараат средба со пратеник, а на второ место со 13% - да постават прашање до пратениците. На 48% не им беа познати ниту еден од прочитаните и достапни механизми.

Графикон 20

VII. Собраниска дебата

Поголем дел од испитаниците (54%) сметаат дека повеќето од пратениците не се подготвени да носат одлуки во име на граѓаните. Според 37% од испитаниците, пратениците имаат доволно знаење да одлучуваат во име на граѓаните.

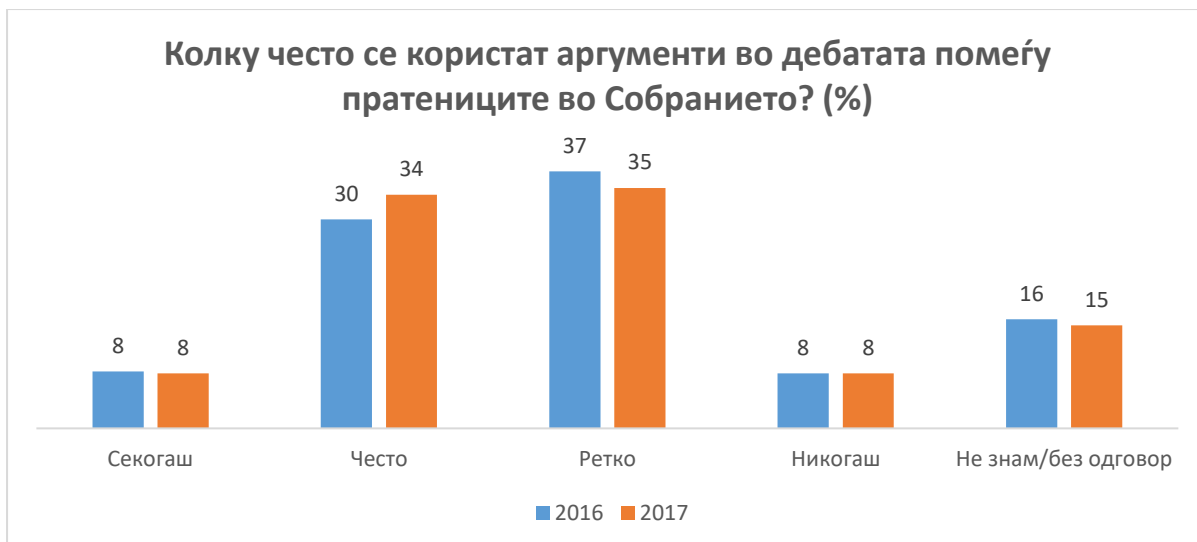
Графикон 21

Перцепцијата на скоро две третини од анкетираниите (62%), слично како и минатата година, е дека во парламентарните дебати владеачкото мнозинство во најголем дел или воопшто не ги зема предвид аргументите на опозицијата при носењето на одлуките. Додека за 19% од испитаниците, мнозинството главно ги зема предвид, а само 4% одговорија дека во дискусиите власта целосно ги зема предвид аргументите на опозицијата.

Графикон 22

Граѓаните се поделени во перцепцијата околу тоа колку се аргументирани парламентарните дебати. 42% сметаат дека пратениците во последната година биле нешто поаргументирани споредено со 2016 (38%). Додека 43% имаат негативна перцепција, односно дека пратениците ретко, а помал дел, дека никогаш не користат аргументи.

Графикон 23

Бурниот период во Собранието во текот на минатите 12 месеци се рефлектира и во перцепциите на граѓаните околу тоа дали пратениците се навредуваа и омаловажуваа меѓу себе. Скоро 70% од испитаниците, што е најмногу досега споредено со 2015 и 2016, имаат впечаток дека пратениците на седниците често или секогаш користат говор со кој ги омаловажуваат и деградираат своите политички противници. Од вкупниот број на испитаници, 48% сметаат дека пратениците тоа го прават често, а 21% дека тоа го прават секогаш. Вкупно 21% од испитаните граѓани велат дека пратениците најчесто или никогаш не користат ваков говор.

Графикон 24

Во 2017 година зголемен е процентот на граѓани споредено со 2016 кои односот меѓу пратениците го опишуваат како непријателски. Половина од анкетираниите во 2017 го опишале односот како непријателски, споредено со 42% во 2016 година. За 30% од граѓаните односот меѓу пратениците е натпреварувачки. Само 7% сметаат дека односот меѓу пратениците е толерантен и 7% дека имаат однос на соработка.

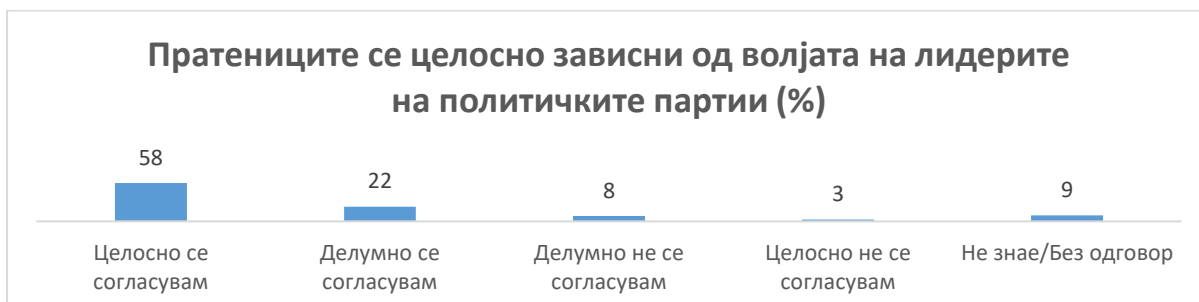
Графикон 25

Слично како и претходните две години и во 2017 повеќе од половината од анкетираниите граѓани (54%) сметаат дека мнозинството во Собранието треба да има повеќе слух за ставовите на опозицијата. Спротивниот став го имаат 25%.

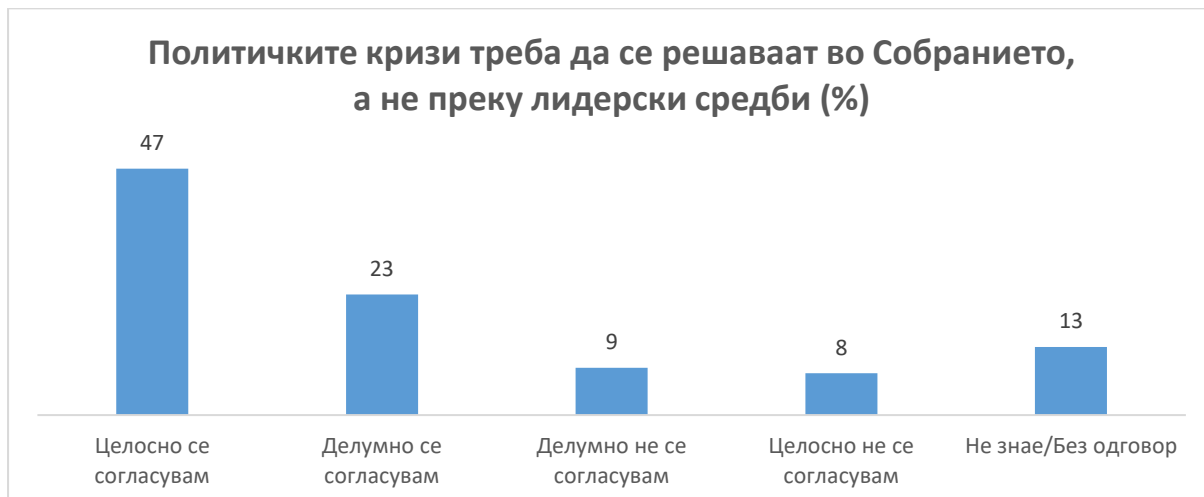
Графикон 26

Перцепцијата на доминантен дел од анкетираниите граѓани (80%) е дека пратениците во некоја мера се зависни од волјата на лидерите на политичките партии од кои доаѓаат. Повеќе од половината од анкетираниите граѓани (58%) целосно се согласуваат со оваа изјава, а 22% делумно се согласуваат. Негативна перцепција кон оваа изјава имаат само 11% од испитаниците. Од нив 8 делумно не се согласуваат, а само 3% целосно не се согласуваат со изјавата дека пратениците се зависни од партиските лидери.

Графикон 27

Повеќе од две третини од испитаниците (70%) се согласуваат со изјавата дека политичките кризи треба да се решаваат во Собранието, наместо на затворени средби меѓу раководствата на политичките партии. Од нив 47% целосно се согласуваат, а 23% делумно се согласуваат со изјавата. Вкупно 17% од граѓаните изразија несогласување дека Собранието е местото за решавање на политичките кризи. Од нив 9% делумно не се согласуваат, а 8% целосно не се согласуваат.

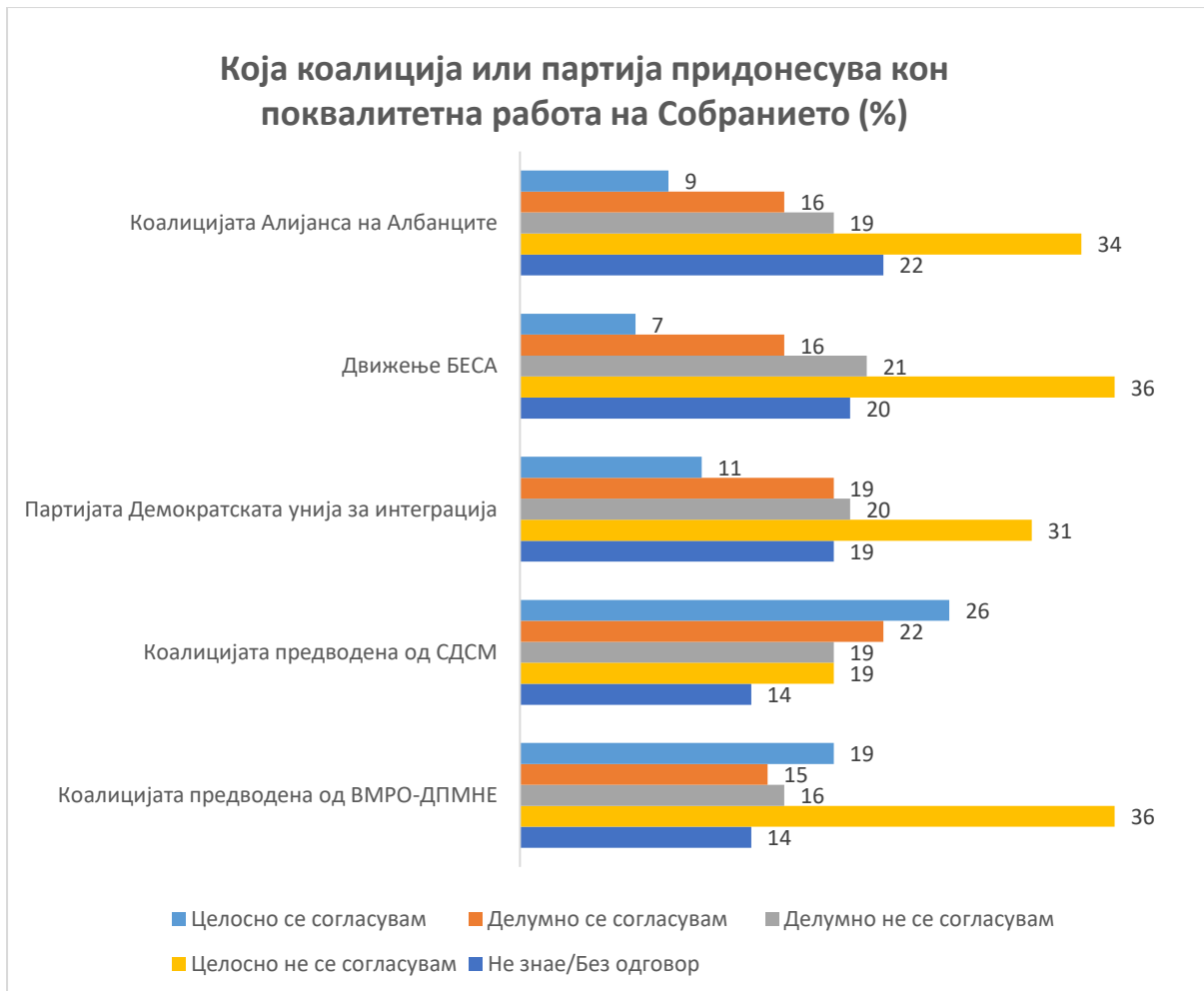
Графикон 28

Две третини 66% од испитаните граѓани се согласуваат дека здруженијата на граѓаните треба повеќе да бидат вклучени во работата на Собранието. Од нив 35% целосно се согласуваат, а 31% делумно се согласуваат. Други 18% од анкетираниите изразија несогласување со оваа изјава, од кои 11% делумно не се согласуваат, а само 7% целосно не се согласуваат со поголемо учество на граѓанските организации во работата на парламентот.

Графикон 29

Во поглед на тоа колку секоја од парламентарните партии придонесува кон поквалитетна работа на Собранието перцепцијата на граѓаните е негативна кон партиите Беса, ДУИ, коалицијата Алијанса на Албанците и кон коалицијата предводена од ВМРО-ДПМНЕ. Позитивна перцепција дека придонесуваат кон поквалитетна работа на Собранието има само кон коалицијата предводена од СДСМ.

Графикон 30

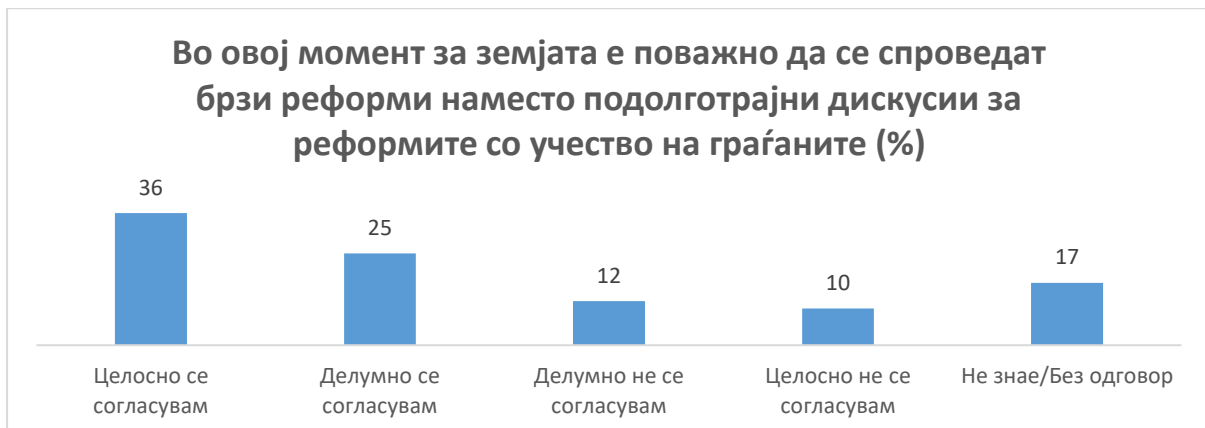
VIII. Реформи

Во однос на реформските процеси кои се најавуваа во јавноста по формирањето на новото парламентарно мнозинство и на новата Влада, граѓаните се поделени во впечатокот за подготвеноста на Собранието да спроведе реформи со кои ќе се нормализира политичката состојба. Вкупно 41% од испитаниците се согласуваат дека Собранието е подготвено да спроведе реформи за да се нормализира политичката состојба. Од нив, 22% делумно се согласуваат, а 19% целосно се согласуваат. Вкупно 38% не гледаат таква подготвеност во Собранието. Од нив 19% целосно не се согласуваат, а 19% делумно не се согласуваат. Високи 21% не знаеа или не сакаа да одговорат на ова прашање.

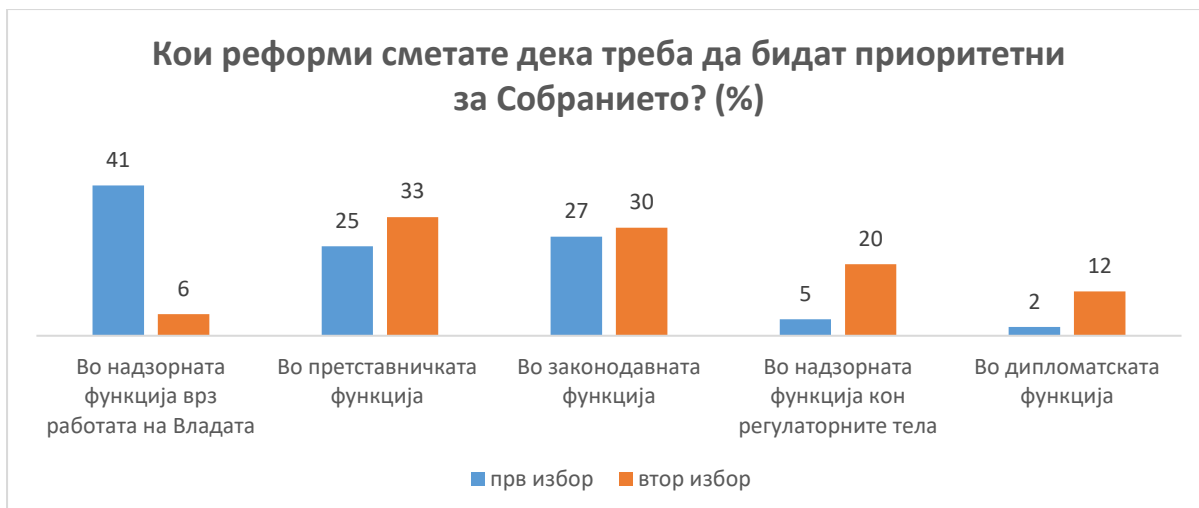
Графикон 31

Во поглед на итноста на реформите, поголем дел од испитаниците сметаат дека за земјата во овој момент е поважно да се спроведат брзи реформи (61%), наместо реформи кои ќе траат подолго време, но ќе обезбедат пошироко учество на граѓаните и сите засегнати страни. Од оние кои изразија согласување со изјавата, 36% целосно се согласуваат, а 25% делумно се согласуваат. Само 22% од граѓаните не се согласуваат со оваа изјава, каде 12% делумно не се согласуваат, додека 10% целосно не се согласуваат.

Графикон 32

Од понудените функции на Собранието анкетираниите граѓаните требаше да изберат кои се нивните две приоритетни области во кои парламентот треба да ги насочи реформите. За најголем процент од испитаниците (41%) прв избор се реформи во надзорната функција на Собранието врз работата на Владата. Потоа следат реформите во законодавната (27%), а по нив во претставничката функција (25%) на парламентот. Како втор избор граѓаните во најголем процент се определија за потребата за реформи во претставничката 33%, а по нив и во законодавната функција 30%.

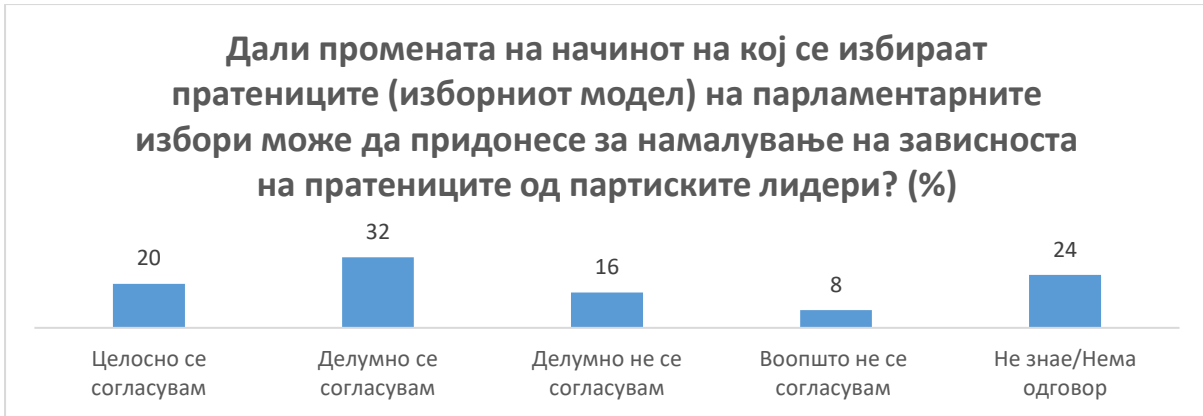
Графикон 33

Повеќе од половината од анкетираниите (55%) имаат позитивна перцепција дека со промена на начинот на кој се избираат пратениците на изборите може да се добие поквалитетен состав на Собранието. Со оваа изјава се согласуваат 22%, а делумно се согласуваат 33% од испитаниците. Вкупно 21% од граѓаните имаат негативна перцепција дека промената на изборниот модел може да придонесе за поквалитетен состав на парламентот. Од нив 14% делумно не се согласуваат, а 7% воопшто не се согласуваат со оваа изјава. Високи 24% не дадоа одговор на ова прашање што може да укажува на недоволна информираност околу Собранието и изборниот процес.

Графикон 34

Поголем дел од испитаниците (52%) исто така се согласуваат дека промена на начинот на кој се избираат пратениците може да придонесе да се намали зависноста на пратениците од лидерите на политичките партии. Со оваа изјава целосно се согласуваат 20%, а делумно се согласуваат 32% од испитаниците. За 24% промената на изборниот модел нема да придонесе кон намалување на зависноста. Од нив 16% делумно не се согласуваат со изјавата, а 8% воопшто не се согласуваат. Високи 24% не одговорија на ова прашање.

Графикон 35

Во однос на прашањето на кои маргинализирани групи на граѓани пратениците најмногу им ги застапуваат интересите во Собранието испитаниците не идентификуваа конкретна доминантна група. Граѓаните се поделени во перцепцијата при што најголем е процентот (14%) кои сметаат дека пратениците ги застапуваат интересите на невработените. На второ место со 13% се интересите на лицата со посебни потреби и корисниците на социјална помош, а по нив со 12% на старите лица. Според анкетираниите, најмалку се застапени интересите на припадниците на ЛГБТИ заедницата (7%) и на жените (7%).

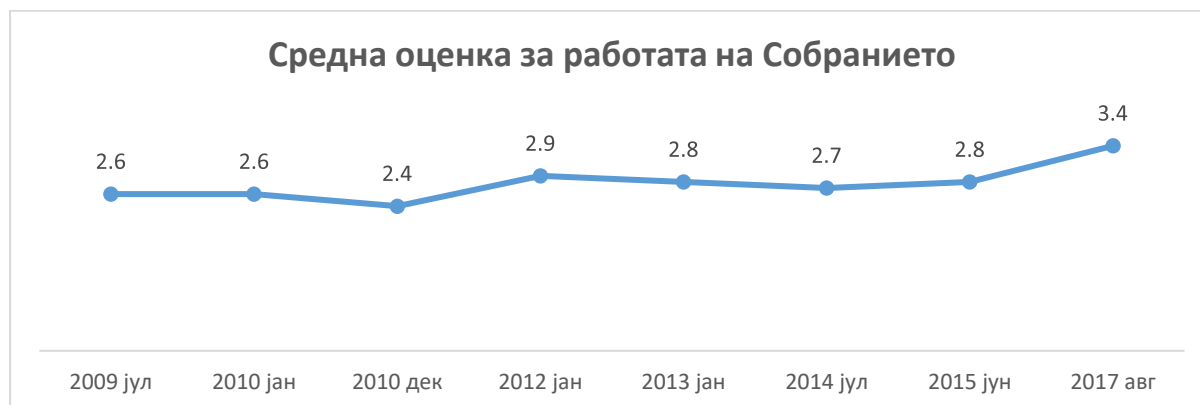

Графикон 36

Испитаниците на скала од 1 до 5, каде 1 е најлошо, а 5 најдобро, ја оценија работата на Собранието во текот на последните 12 месеци со средна оценка од 3,4. Тоа воедно е највисоката средна оценка со која во досегашните истражувања на јавното мислење е оценета работата на Собранието. Следна оценка според висината која ја доби Собранието во минатите години е 2,9 во 2012 година.

Со оглед на тоа што периодот од работата на Собранието кој го опфаќа анкетата се однесува на последните месеци од работата на минатиот состав до изборите во декември 2016, за изборниот период како и од првите месеци од работата на новиот состав може да се претпостави дека високата средна оценка не се должи толку на реалните перформанси на

парламентот туку повеќе на самите промени како и на оптимистичките очекувања на граѓаните од тие промените и од најавените реформи во Собранието.

Графикон 37

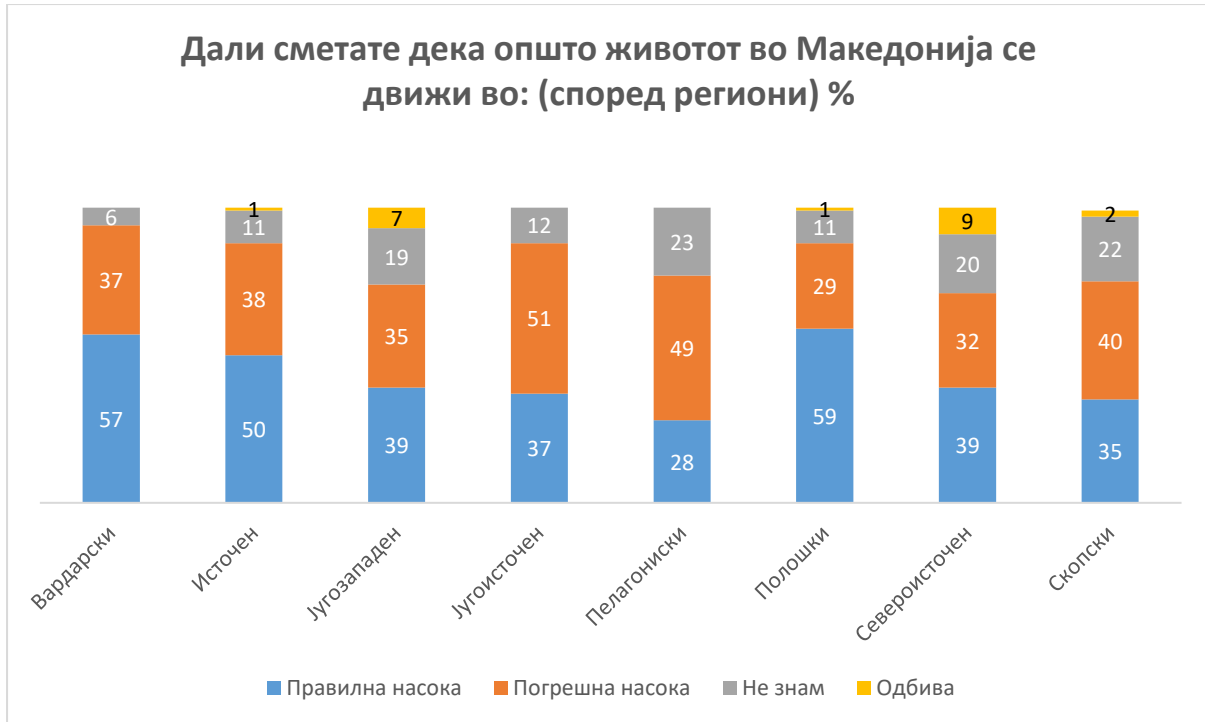
IX. Политички контекст на истражувањето

Испитаниците беа прашани во која насока сметаат дека се движи животот во Македонија. Граѓаните се скоро еднакво поделени под однос на оваа перцепција, но за разлика од минатата година видлива е промена на расположението. Сега поголем дел од испитаниците (42%) сметаат дека животот во Македонија се движи во правилна насока, наспроти 39% кои сметаат дека се движи во погрешна насока. Во 2016 година дури 60% од испитаниците сметаа дека општо животот во земјата се движи во погрешна насока, а само 23% одговорија дека се движи во правилна насока. Исто така, забележлив е високиот процент на граѓани (17%) кои не знаеа како да одговорат на прашањето.

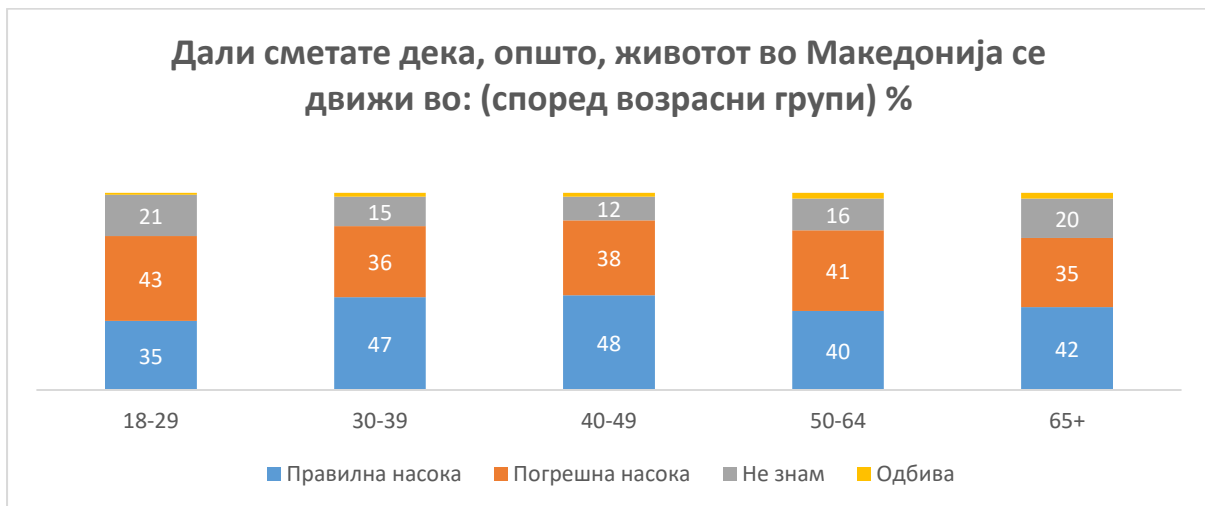
Графикон 38

Ако се анализира според регионите на кои припаѓаат испитаниците, произлегува дека најголеми оптимисти се жителите на Полошкиот регион од кои 59% одговорија дека животот се движи во правилна насока. Следни се граѓаните од Вардарскиот регион со 57%, а трети од Источниот регион со 50%. Најмногу негативни одговори, односно дека животот се движи во погрешна насока дале жители на Југоисточниот регион 51%, потоа на Пелагонискиот регион 49%, а по нив од Скопскиот регион – 40%.

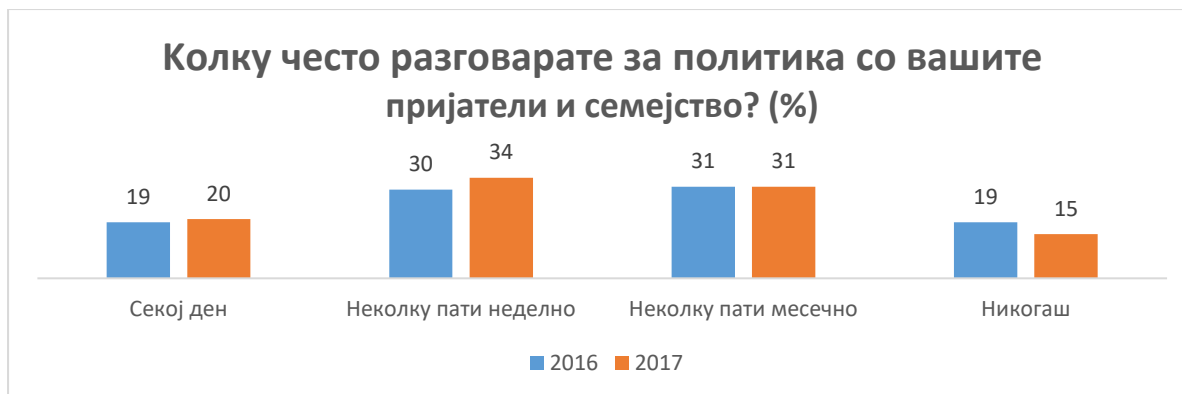
Графикон 38.1

Ако се анализира според возрастните групи, поголем дел од испитаниците на возраст од 18-29 години (43%) сметаат дека животот се движи во погрешна насока. Кај групите на од 30-39 и 40-49 годишна возраст преовладува мислењето дека се движи во правилна насока. Испитаниците на возраст од 50-64 години се поделени на еднакви делови, а кај оние над 65 години преовладува перцепцијата (42%) дека животот се движи во правилна насока.

Графикон 38.2

На прашањето колку често разговарате за политика со вашите пријатели и семејството 20% од испитаниците одговорија „еднаш дневно“, 34% „неколку пати неделно“, а 31% „неколку пати месечно“. Дека никогаш не разговараат за политика одговорија 15% од испитаниците.

Графикон 39

На скала од 1-10 при што 1 значи најниска доверба, а 10 највисока доверба испитаниците беа прашани да ја оценат нивната доверба во најзначајните институции во политичкиот систем: Претседател, Влада, Собрание и судство. Ниту една од институциите не доби средна оценка која надминува половина од скалата. Притоа највисока оценка добија Владата и Собранието – 4,8, а најниска судските институции односно 3,6.

Графикон 40

X. Демографска дистрибуција

Пол	Машко	50
	Женско	40

Возраст	18-29	20
	30-39	18
	40-49	16
	50-64	26
	65+	20

Етничка припадност	Македонска	68,5
--------------------	------------	------

	Албанска	22,4
	Ромска	1,9
	Турска	3,2
	Српска	2,1
	Бошњачка	,6
	Влашка	,5
	Друга	,7
	Одбива да одговори	,1

Економски статус	Формално вработен/а во државен сектор со полно работно време	14,5
	Формално вработен/а во државен сектор со помалку од скратено	1,6
	Формално вработен/а во приватен сектор со полно работно врем	19,8
	Формално вработен/а во приватен сектор со помалку од 30 часа	1,8
	Самовработен/а (работи во сопствена фирма или продавница)	5,0
	Неформален ангажман кој носи редовни приходи	1,5
	Неформален ангажман кој носи приходи повремено	2,3
	Студент/ка	5,4
	Пензионер/ка	22,2
	Лице со инвалидитет кое не може да работи	,9
	Нема работа и не барал/а во последните 30 дена	13,5
	Нема работа и активно следи огласи за работа и бара работа	8,8
	Не сака да одговори	2,7

Место на живеење (регион)	Вардарски	7
	Источен	9
	Југозападен	10
	Југоисточен	9
	Пелагониски	11
	Полошки	16
	Североисточен	9
	Скопски	29

XI. Графициони

Графикон 1: Каква е улогата на Собранието во политичкиот живот во Македонија?

Графикон 2: Во која мера сте запознаени со тоа што сработи Собранието во изминатиот период од јули 2016 до изборите во декември 2016 и од изборите 2016 до денеска?

Графикон 2.1 Што би издвоиле како карактеристично од работата на Собранието во овој период?

Графикон 3: Кои извори за информирање за работата на Собранието најмногу ги користите?

Графикон 3.1: Кои извори за информирање за работата на Собранието најмногу ги користите (според возрастни групи)?

Графикон 4: Колку информациите од медиумите за работењето на Собранието ви се доволни за да бидете во тек со најважните законски промени?

Графикон 5: Дали Владата го контролира Собранието или Собранието ја контролира Владата?

Графикон 6: За што служат пратеничките прашања?

Графикон 7: Во колкава мера Собранието влијае на квалитетот на законите во Македонија?

Графикон 8: Колку сте задоволни од квалитетот на законите кои се носат во Собранието?

Графикон 9: Колку често се менуваат законите?

Графикон 9.1: Колку често се менуваат законите (според работен однос)?

Графикон 10: Кои се најважни функции на Собранието? И Во колкава мера Собранието ги исполнува следните функции? (на скала од 1 до 10)

Графикон 11: Отвореност на Собранието за учество на јавноста во неговата работа.

Графикон 12: Колку често пратениците ги вклучуваат забелешките од јавноста и граѓанските организации при изработка на законите?

Графикон 13: Дали знаете кој е пратеник/чка од вашата изборна единица?

Графикон 14: Достапност на пратениците за средби со граѓаните?

Графикон 15: Пратениците од вашиот регион ги информираат граѓаните за својата работа преку средби, јавни настапи или преку медиуми?

Графикон 16: Дали се случило пратеникот од вашиот регион да покрене иницијатива во Собранието за проблем со кој се соочува вашата општина?

Графикон 17: Колку сметате дека избраните пратеници ги претставуваат интересите на граѓаните?

Графикон 18: Колку често пратениците ги застапуваат следните **интереси**:

Графикон 19: Дали сте информирани како можете да учествувате во работата на Собранието?

Графикон 20: На каков начин сметате дека можете да учествувате во работата на Собранието?

Графикон 21: Во колкава мера сметате дека пратениците имаат доволно знаење за да носат одлуки во име на граѓаните?

Графикон 22: Пратениците од владеачкото мнозинство ги земаат предвид аргументите на пратениците од опозицијата при носењето на одлуките во Собранието?

Графикон 23: Колку често се користат аргументи во дебатата помеѓу пратениците во Собранието?

Графикон 24: Колку често пратениците користат говор во кој ги омаловажуваат и деградираат своите противници врз основа на нивната политичка, етничка, верска припадност?

Графикон 25: Како се однесуваат пратениците помеѓу себе во Собранието?

Графикон 26: Дали сметате дека мнозинството во парламентот треба да има повеќе слух за ставовите на опозицијата?

Графикон 27: Пратениците се целосно зависни од волјата на лидерите на политичките партии?

Графикон 28: Политичките кризи треба да се решаваат во Собранието, а не преку лидерски средби?

Графикон 29: Здруженијата на граѓани треба повеќе да учествува во работата на Собранието?

Графикон 30: Која коалиција придонесува кон поквалитетна работа на Собранието?

Графикон 31: Собранието е подготвено да спроведе реформи и да ја нормализира политичката состојба.

Графикон 32: Во овој момент за земјата е поважно да се спроведат брзи реформи наместо подолготрајни дискусии за реформите со учество на граѓаните?

Графикон 33: Во овој момент за земјата е поважно да се спроведат брзи реформи наместо подолготрајни дискусии за реформите со учество на граѓаните?

Графикон 34: Дали промена во начинот на кој се избираат пратениците (изборниот модел) на парламентарните избори може да придонесе за поквалитетен состав на Собранието?

Графикон 35: Дали промената на начинот на кој се избираат пратениците (изборниот модел) на парламентарните избори може да придонесе за намалување на зависноста на пратениците од партиските лидери?

Графикон 36: **Чии** Интересите на кои маргинализирани групи се застапени во Собранието?

Графикон 37: Средна оценка за работата на Собранието?

Графикон 38: Во која насока општо се движи животот во Македонија?

Графикон 38.1: Во која насока се движи животот општо во Македонија (според региони)?

Графикон 38.2: Во која насока се движи животот општо во Македонија (според возрастни групи)?

Графикон 39: Колку често разговарате за политика со вашите пријатели и семејство?

Графикон 40: Доверба во институции - На скала од 1 - 10 опишете колкава е вашата доверба во следите институции:.....

XII. Анекс 1- Прашалник за анкета за работата на Собранието

1.

Дали сметате дека општо животот во Македонија се движи во:	Правилна насока
	Погрешна насока
	Не знам
	Одбива

2.

Колку често разговарате за политика со вашите пријатели и семејство?	Секој ден
	Неколку пати неделно
	Неколку пати месечно
	Никогаш

3.

Според Вас, каква е улогата на Собранието во политичкиот живот во Македонија?	игра значителна улога во политичкиот живот
	Собранието игра незначителна улога во политичкиот живот
	Не знам
	Одбива

4.

Доверба во институции – На скала од 1 до 10 опишете колкава е вашата доверба во следните институции:	Судство
	Претседател на РМ

	Собрание
	Влада на РМ

5.

<p>Во која мера сметате дека сте запознаени со тоа што сработи претходниот состав на Собранието во изминатиот период (во последниот период од мандатот до распишувањето на изборите во декември 2016 (Од јули 2016 до изборите во декември 2016))</p> <p>(Објаснување: Како ги носеше законите и за што се дебатираше)</p>	Целосно сум запознаен/а
	Делумно сум запознаен/а
	Малку сум запознаен/а
	Воопшто не сум запознаен/а

<p>Во која мера сметате дека сте запознаени со тоа што сработи новиот состав на Собранието во периодот од изборите во декември 2016 до денеска)</p> <p>(Објаснување: Како ги носеше законите и за што се дебатираше)</p>	Целосно сум запознаен/а
	Делумно сум запознаен/а
	Малку сум запознаен/а
	Воопшто не сум запознаен/а

6. Што би издвоиле како карактеристично од работата на Собранието во овој период? (се наведуваат актуелни примери од работата на парламентот).

- Запознаен
- Незапознаен

(АКТУЕЛНИ ТЕМИ ДИСКУТИРАНИ ВО СОБРАНИЕТО)

- Конститутивна седница и избор на претседател на Собрание;
- Договорот со Бугарија;
- Ребаланс на Буџетот;
- Нови заменици министри;
- Земјотресите во охридско-струшкиот регион;
- Депонијата во Струга;
- Извештај на Антикорупциска комисија;
- Предлог за продолжување на породилно отсуство.

7.

	Телевизија
--	------------

<p>Доколку сакате да добиете информации за работата на Собранието, кој извор на информации најмногу го користите? (само еден одговор)</p>	Собраниски канал
	Интернет портали за вести
	Весник или магазини
	Радио
	Брошура
	На друго место од интернет (пр. Facebook, Twitter)
	Пријатели, роднини, соседи и слично
	Од веб сајтот на Собрание
	Директно од политичките партии
	Нешто друго
	Не сакам да добивам информации за Собранието/Не ме интересира (скокни го следното)
Не знам/без одговор	

8.

<p>Колку информациите кои ги добивате преку медиумите за работењето на Собранието ви се доволни за да бидете во тек со најважните законски промени?</p>	Целосно ми се доволни
	Делумно ми се доволни
	Главно не се доволни
	Воопшто не се доволни

9.

<p>Владата го контролира Собранието?</p>	Целосно се согласувам
	Делумно се согласувам
	Делумно не се согласувам
	Целосно не се согласувам
	Не знам/без одговор

--

10.

Собранието ја контролира Владата?	Целосно се согласувам
	Делумно се согласувам
	Делумно не се согласувам
	Целосно не се согласувам
	Не знам/без одговор

11.

Пратеничките прашања се алатка на пратениците за да се информираат за работата на останатите институции и да проценат како се спроведуваат политиките. Ќе ви прочитам неколку изјави поврзани со пратеничките прашања. Ве молам кажете ми во колкава мера се согласувате со секоја од изјавите.	Целосно се согласувам
	Делумно се согласувам
	Делумно не се согласувам
	Целосно не се согласувам
	Не знам/без одговор

ИЗЈАВИ

1. Пратеничките прашања овозможуваат надзор врз работата на министрите.
2. Пратеничките прашања имаат влијание врз обезбедување одговорност на институциите.
3. Пратеничките прашања се користат за рекламирање на Владата и другите институции.
4. Пратеничките прашања ги информираат граѓаните за работата на Владата и другите институции.
5. Пратеничките прашања се корисни за полагање отчет пред пратениците од страна на институциите.
6. Пратеничките прашања се користат за да се критикуваат Владата и другите институции.

12.

Во колкава мера Собранието влијае на квалитетот на законите во Македонија?	Многу влијае
	Умерено влијание
	Умерено не влијае
	воопшто не влијае

	Не знам/без одговор
--	---------------------

13.

Колку често се менуваат законите?	Премногу често
	Често
	Доволно често
	Ретко
	Премногу ретко
	Не знам/без одговор

14.

Колку сте задоволни од квалитетот на законите кои се носат во Собранието? (во која мера законите квалитетно ги регулираат односите во општеството (обезбедуваат правичност и еднаквост) и потребите на граѓаните)	Многу задоволен
	Умерено задоволен
	Умерено незадоволен
	Незадоволен
	Не знам/нема одговор

15. **Ќе ви прочитам неколку функции на Собранието. Ве молам од 1 до 10 (каде што 1 значи воопшто не е важна, а 10 значи многу е важна) кажете ми во колкава мера сметате дека прочитаната функција е важна (да ротираат функциите/ставовите)**

1. Да донесува што поголем број на закони и законски измени.
2. Да донесува што поквалитетни закони.
3. Да ја контролира Владата и министерствата.
4. Да се грижи како се спроведуваат законите и политиките.
5. Да овозможи јавноста да учествува во подготовката на законите и политиките.
6. Да организира јавни расправи со експерти, граѓански здруженија за актуелни прашања.
7. Да надгледува како се троши Буџетот (јавните пари).

16. Ќе ви прочитам неколку функции на Собранието. Ве молам од 1 до 10 (каде што 1 значи воопшто не ги исполнува, а 10 значи дека целосно ги исполнува) кажете ни во колкава мера сметате дека Собранието ги остварува следните функции (да ротираат функциите/ставовите)

1. Да донесува што поголем број на закони и законски измени;
2. Да донесува што поквалитетни закони;
3. Да ја контролира Владата и министерствата;
4. Да се грижи како се спроведуваат законите и политиките;
5. Да овозможи јавноста да учествува во подготовката на законите и политиките;
6. Да организира јавни расправи со експерти, граѓански здруженија за актуелни прашања;
7. Да надгледува како се троши Буџетот (јавните пари).

17.

Во која мера сметате дека Собранието е отворено за учество на јавноста во неговата работа? (Под отворено подразбираме дека граѓаните може да добијат информации во секое време за работата на Собранието и постојат начини за учество во неговата работа)	Целосно отворено
	Делумно отворено
	Делумно затворено
	Целосно затворено
	Не знам/без одговор

18.

Според вас, колку често пратениците ги вклучуваат забелешките од јавноста и граѓанските организации при изработка на законите?	Секогаш
	Често (во повеќето случаи)
	Некогаш
	Ретко
	Никогаш
	Не знам/без одговор

19.

Дали знаете кој е пратеник/чка од вашата изборна единица? (Тест прашање со картичка за анкетари. Одговорот на испитаникот се споредува со картичката на анкетарот во која се наведени имињата на пратениците од соодветната изборна единица.	Да, (доколку одговорил точно и препознал барем еден пратеник)
	Не
	Друго (знам дека нема пратеник од мојата општина)

--	--

20.

<p>Дали сметате дека пратени/кот/чката од вашиот регион (општина, изборна единица)е достапен/а за средби со граѓаните?</p>	Да
	Не
	Не знам/без одговор

21.

<p>Во колкава мера се согласувате со следнава изјава: Пратениците од вашиот регион ги информираат граѓаните за својата работа преку средби, јавни настапи или преку медиуми.</p>	Целосно се согласувам
	Главно се согласувам
	Главно не се согласувам
	Воопшто не се согласувам

22.

<p>Според информациите со кои располагате од изборите во 2016 до сега,дали се случило пратеникот од вашиот регион да покрене иницијатива во Собранието за проблем со кој се соочува вашата општина?</p>	Да
	Не
	Не знам/без одговор

23.

<p>Колку сметате дека избраните пратеници ги претставуваат интересите на граѓаните?</p>	Целосно ги претставуваат
	Делумно ги претставуваат
	Воопшто не ги претставуваат
	Не знам/без одговор

24.

Колку често пратниците ги	21.1 Интересите на граѓаните	Секогаш	Понекогаш	Никогаш

застапуваат следниве интереси?	21.2. Сопствени лични интереси	Секогаш	Понекогаш	Никогаш
	21.3 Интересите на граѓаните од нивните изборни единици	Секогаш	Понекогаш	Никогаш
	21.4 Интересите на својата политичка партија	Секогаш	Понекогаш	Никогаш
	21.5 Интересите на етничката задница каде припаѓаат	Секогаш	Понекогаш	Никогаш
	21.6 Бизнис интереси	Секогаш	Понекогаш	Никогаш
	21.7 Интереси на други држави	Секогаш	Понекогаш	Никогаш

25.

Дали сте информирани како можете да учествувате во работата на Собранието:	Да
	Не

26.

На каков начин сметате дека можете да учествувате во работата на Собранието : +(ОПЦИИТЕ НЕ СЕ ЧИТААТ НА ИСПИТАНИКОТ)

1. Да поведете иницијатива за донесување на закон или измени на закон?
2. Да поставите прашање до пратениците?
3. Да побарате средба со пратеник?
4. Да присуствувате на седница на Собранието?
5. Да добиете информација за следните законски прописи и акти за кои ќе расправа Собранието во претстојниот период?
6. Да поведете иницијатива за распишување на локален референдум?
7. Да поведете иницијатива за распишување на национален референдум?
8. НЕ ЗНАЕ (ОДГОВОРОТ НЕ СЕ ЧИТА)

28.

<p>Во колкава мера сметате дека пратениците имаат доволно знаење за да носат одлуки во име на граѓаните?</p>	Сите се подготвени
	Повеќето се подготвени
	Повеќето не се подготвени
	Воопшто не се подготвени
	Не знам/без одговор
	Не знам/без одговор

29.

<p>Дали се согласувате со изјавата: Пратениците од владеачкото мнозинство ги земаат предвид аргументите на пратениците од опозицијата при носењето на одлуките во Собранието.</p>	Целосно ги земаат предвид
	Главно ги земаат предвид
	Главно не ги земаат предвид
	Воопшто не ги земаат предвид
	Не знам/без одговор

30.

<p>Колку често пратениците користат говор во кој ги омаловажуваат и деградираат своите противници врз основа на нивната политичка, етничка, верска, припадност?</p>	Никогаш
	Ретко
	Често
	Секогаш
	Не знам/без одговор

31.

<p>Како се однесуваат пратениците помеѓу себе во Собранието?</p>	Непријателски
	Натпреварувачки
	Толерантно

	Соработуваат
--	--------------

32.

Колку често се користат аргументи во дебатата помеѓу пратениците во Собранието?	Секогаш
	Често (во голем број од случаите)
	Ретко
	Никогаш
	Не знам/без одговор

33.

Дали сметате дека мнозинството во парламентот треба да има повеќе слух за ставовите на опозицијата?	Да
	Не
	Не знам/без одговор

34.

Ќе ви прочитаме неколку изјави. Во која мера се согласувате со нив?	Целосно се согласувам
	Главно се согласувам
	Главно не се согласувам
	Воопшто не се согласувам
	Не знае/Нема одговор

ИЗЈАВИ:

- а. Пратениците се целосно зависни од волјата на лидерите на политичките партии; Коалицијата предводена од ВМРО-ДПМНЕ придонесува кон поквалитетна работа на Собранието;
- Коалицијата предводена од СДСМ придонесува кон поквалитетна работа на Собранието;
- АПартијата Демократската унија за интеграција придонесува кон поквалитетна работа на Собранието;
- Партијата БЕСА придонесува кон поквалитетна работа на Собранието;

- b. Коалицијата Алијанса на Албанците придонесува кон поквалитетна работа на Собранието;
- c. Политичките кризи треба да се решаваат во Собранието, а не преку лидерски средби;
- d. Здруженијата на граѓани треба повеќе да учествуваат во работата на Собранието;
- e. Во овој момент за земјата е поважно да се спроведат брзи реформи наместо подолготрајни дискусии за реформите со учество на граѓаните;
- f. Собранието е подготвено да спроведе реформи и да ја нормализира политичката состојба;

35.

Кои реформи сметате дека треба да бидат приоритетни за Собранието? (Да изберат два одговори)	Во надзорната функција врз работата на Владата
	Во претставничката функција
	Во законодавната функција
	Во надзорната функција кон регулаторните тела
	Во дипломатската функција

36.

Дали промена во начинот на кој се избираат пратениците (изборниот модел) на парламентарните избори може да придонесе за поквалитетен состав на Собранието?	Целосно се согласувам
	Главно се согласувам
	Главно не се согласувам
	Воопшто не се согласувам
	Не знае/Нема одговор

37.

Дали промената на начинот на кој се избираат пратениците (изборниот модел) на парламентарните избори може да придонесе за намалување на зависноста на пратениците од партиските лидери?	Целосно се согласувам
	Главно се согласувам
	Главно не се согласувам
	Воопшто не се согласувам
	Не знае/Нема одговор

38. Од следните групи на граѓани чии интереси сметате дека Собранието најдобро ги застапува: (ИСПИТАНИКОТ ДА ИЗБЕРЕ ДВЕ)

<p>Од следните групи на граѓани чии интереси сметате дека Собранието најдобро ги застапува: (ИСПИТАНИКОТ ДА ИЗБЕРЕ ДВЕ)</p>	Лица со посебни потреби
	ЛГБТ
	Роми
	Самохрани родители
	Жени
	Стари
	Невработени
	Корисници на социјална помош
	Жители на рурални средини

39. Оценете ја работата на последниот состав на парламентот на скала од 0 до 5 (каде 0 е најслабо, а 5 е најдобро)